

Val na skalovji razkója se v péne:
 Stali Ti bomo kot skalnate sténe,
 Ako Ti sila krivična preti,
 Tvegamo za Te življenje in kri! —

Princeza Štefanija.

Princeza Štefanija se je rodila dné 21. maja 1864. l. v gradu Laekenu, ki stoji blizu glavnega mesta Bruslja v Belgiji. Štefanija je druga hči belgijskega kralja Leopolda II. in kraljice Marije in je nenavadne lepote. Njene ljubeznjive, prijazne, modre oči in svitlorumenkasti lasjé očarajo vsacega, kdor je tako srečen, da jo vidi. A ne samo njena telesna lepota, temveč njene lepe dušne lastnosti, njeno dobro srce in občutnost za vse, kar je dobrega in plemenitega, to je, kar jo povzdiguje čez naravno krasoto. Razven tega je dobro podučena v različnih znanostih, za kar so njeni plemeniti starši užé zgodaj skrbeli. Ne samo da zna svoj materini jezik, ona zna tudi francosko in nemško prav dobro govoriti, in tudi užé ogrsko in češko.

Princeza Štefanija je do sih dob le malo prišla v javno življenje. Prvič se je pokazala v javnosti pri poroki svoje sestre kot družica. A za nas Avstrijce je stopila ónega dné v javnost, ko je podala na svojem domu cesarjeviču Rudolfu rokó ter mu obljubila, da hoče njegova biti ves čas svojega življenja, bodi si v dobrih ali zlih dnevih, v mirnih ali viharnih časih. Od ónega časa bijó vsa srca zvestih Avstrijcev v ljubezni do princeze Štefanije in jej prosijo sreče in blagoslova iz nebes. Boljše tovarišice bi si cesarjevič Rudolf ne bil mogel izbrati in gotovo bode v kratkem takó priljubljena kakor je Rudolf.

In tako tudi Ti, slovenska mladina, povzdigni na dan poroke cesarjeviča Rudolfa dné 10. maja svoja srcá k Bogu ter ga prosi v gorečej molitvi, da nam njegova vsemogoča roka čuva in ohrani Vzvišena poročenca vseh nezdol in viharjev.

Slava naj venča in živi Ju Bog!

Iv. Tomšič.

— x —

Cesarjevič Rudolf in uboga ženica.

Cesarjeviču Rudolfu je lov najprijetnejša zabava in prav takó, z lovom si človek vadi roke in oči ter si krepí zdravje. — Ko je bil Rudolf necega dné na lovu, ugleda ubogo, staro ženico, ki je pasla dve kozi. „Da ste mi zdravi, mamka; nu, kako ste?“ — „Jéjmina! takó lep in mlad gospod, kakor ste vi, in govori takó prijazno z ubogo, staro ženico. Dà, dà, nas eden mora dan na dan trdo delati, da si življenje ohrani; nú Bogú bodi hvala, da smo le zdravi!“ — „Nu, ali se vam tako slabo godí?“ — „Dà, častiti gospod, ti le dve moji ljubljenci me živite in podpirate na starost.“ — „I pa ste res kaj lepi živalci, jaz bi takój rad jedno kupil od vas.“ — „O gospod, jaz ne prodam nobene, in to še posebno zdaj ne, ko imate toliko zelene pašé.“ — „In če vam jo prav dobro plačam?“ — „Tudi potem bi je ne mogla prodati, k večjemu to starejšo, te druge bilo bi mi preveč škoda.“

— „A jaz bi ravno to mlajšo rad imel.“ — „Tega pa že ne morem storiti, ta mi daje vsak dan po sedem maseljcev mleka, in to je veliko, častiti gospod. Ona druga je tudi dobra in vam jo dam za štiri goldinarje.“ — „Nu jaz vam dam šest goldinarjev in si vzamem to mlajšo.“ — „To je res mnogo denarja; nu Bog vam jo blagoslovi, vzemite si jo, saj bo uboga žival tudi pri vas dobro imela.“ — „I to se zna mamka! Kupčijo sva naredila, náte, tukaj imate desetak, dajte mi štiri goldinarje nazaj.“ — „Jéjmina, ljubi gospod, vi se pač šalite z menoj. V mojej izbi tam doli v vasi ne dobim niti deset krajcarjev, kam li, da vam dam —“ — „To je pač malo sitno za obá. Nu, ali veste kaj? Vi obdržite za zdaj vseh deset goldinarjev in po óne štiri goldinarje pridem jaz čez kakih osem dni.“ — „O joj, kako vam bi jaz mogla odgovorna biti za toliko denarja. Nè, gospod, tega ne storim, vzemite svoj desetak nazaj in prinesite mi denar za mojo kozo, ako vam ne bode žal te kupčije, tjà doli v moje stanovanje v Krastenicah.“ — „To mi ne kaže; čujte, jaz nekaj boljšega predlagam: vi obdržite kozó in mi jo redite še osem dni, obdržite pa tudi óne štiri goldinarje za pašo. Čez osem dni pridem in vzamem kozó.“ — „Kaj? štiri goldinarje za osem dni — nè, nè, gospod, to je preveč!“ — „Nate, tukaj vzemite desetak in zdaj — Bog vas obvari!“ To rekši, zgine mladi lovec v goščavo. Uboga starka gleda za njim ter ne vé, ali so to sanje ali je resnica. Dan na dan je gnala kozi na óni kraj, ali lovca ni od nikoder. Osem dni je preteklo in desetak v njenih rokah jej dela skrbí, kakeršnih še nikoli ni imela. Noč in dan jo peče vést in uboga ženica si pomagati ne zna in ne more. Deveti dan nastopi in župan iz one vasí pride v hišo uboge starke in jej reče: „Njegova cesarska Visokost, cesarjevič Rudolf želi, da bi si ne delali nobenih skrbí zaradi onih deset goldinarjev, ki ste jih prejeli iz njegovih rok; obdržite denar in tudi prodana koza ostane vaša lastnina.“ Veselje uboge ženice se popisati ne more. Debele solzé jej stopijo v oči in reče: „To je bil cesarjev sin, pa še zlate obleke nima; jejmina, kaj tacega bi si ne bila nikoli mislila!“ — —

—x—

Jelka in smreka.

Dragi! Ali si se že vozil kdaj po ozkej dolini, opasanej na desnej in levej z rumenim žitnim poljem in z zelenimi prijaznimi gozdíci? Nič posebnega, nič nenavadnega ti ne zapazi nikjer okó. Njive, obsejane z latovítim prosom in z visoko režjó, pisani travniki, polni raznobojnih cvetic, bežé mimo tebe, ko se urno voziš po belej cesti, in poleg póti šumí potok mej vrbovjem, koder pihajo lehnokrili ptiči, ki se spreletavajo ob vodi in gostolé. Krog rudečega, cerkovnega zvoníka belé se čedne hiše a nad ravnino, tam gori po hribih samévajo drugi božji hrami, in po hólmeih na okolo pogledavajo izza ovočnega drevja priprosta kmetska stanovanja in iznad zasivelih slamnatih streh vije se k višku plavéten dim, dvigajoč se k jasnemu nebu. Konji dirjajo tekoma po belej cesti naprej, a ti sediš na vozu in zréš na okolo in lastí se te misel, da je življenje res enakomérno, nu vendar prijetno, veselo in lepó!